

**YETENEKLER,
MESLEKİ İLGI
DEĞERLER**

MESLEK NEDİR?

- İnsanlara yararlı mal ya da hizmet üretmek ve karşılığında para kazanmak için yapılan,
- Belli bir eğitimle kazanılan sistemli bilgi ve becerilere dayalı,
- Kuralları toplumca belirlenmiş etkinlikler bütünüdür.

İŞ NEDİR?

- Belli bir iş yerinde sürdürülen benzer etkinlikler bütünüdür.
- Mesleki bilgi ve becerilerin uygulamaya konulmasıdır.
- İş ve meslek birbiri ile çok bağlantılı ve sıkça karıştırılan kavramlardır. Bir kimsenin mesleği olabilir ancak işi olmayabilir.

MESLEK SEÇME SÜRECİNİN BAŞLICA AŞAMALARI

HEVES

Bir kimsenin girmeye özendiği mesleği ifade eder. Küçük çocukların ifade ettikleri meslek adları bir hevesten ileriye gitmez, çünkü çocuk yetenek, mali olanaklar gibi gerekliliklerin henüz farkında değildir.

MESLEK TERCİHİ

Bir kimsenin belli bir alanda tercih ettiđi meslekler o bireye o anda en olumlu özelliklere sahip görünen yani çekici gelen mesleklerdir.

Meslek tercihi olumlu özellikleri olan meslekleri sıraya koymaktır.

MESLEK SEÇİMİ

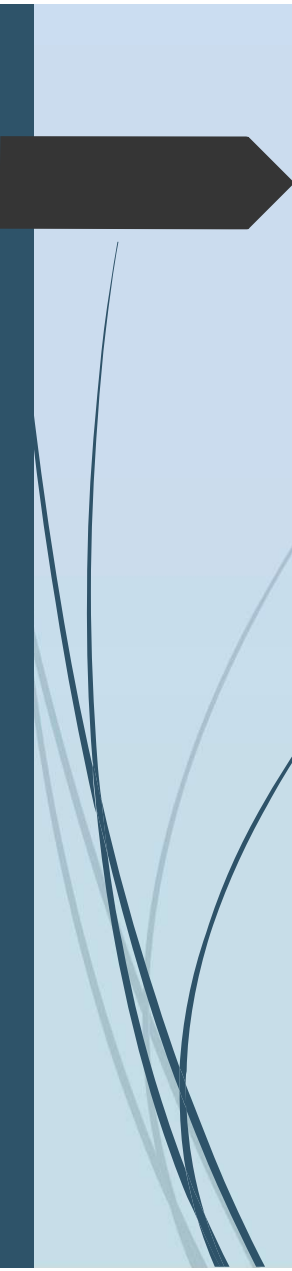
Bireyin tercih ettiği yani girmek istediği meslekler arasından birinde karar kılması ve buna hazırlanmak için çaba göstermesidir.

MESLEĐE BAĐLANMA

Bir kimse meslekle ilgili bir işe girer
ve o iŐin gereklerini yerine getirmeye
baŐlarsa mesleĐe baĐlanma
gerĐekleŐmiŐ olur.

MESLEĞİN İNSAN YAŞAMINDAKİ YERİ

- En ayırt edici yönü kazanç elde etmek için yapılan bir dizi etkinliktir.
- Meslek kişinin kimliğinin en önemli kaynağı olup, onun etraftan saygı görmesine, toplumda bir yer edinmesine ve işe yaradığı duygusunu yaşamasına olanak veren bir etkinlik alanıdır

-
- **Kişinin seçtiği meslek yaşam biçimini belirleyici en önemli faktördür.**
 - **Kişinin çalışma yaşamında başarılı olup olmayacağı, ileride nerelerde oturup kimlerle etkileşim içinde olacağını belirler.**
 - **Ayrıca meslek kişinin değer yargılarını, dünya görüşünü, günlük yaşam tarzını ve alışkanlıklarını biçimlendirici bir etkiye de sahiptir.**

SEÇTİĞİMİZ MESLEK YAŞAMIMIZDA NELERİ ETKİLER?

► Gelir düzeyi

► Sosyal statü

► Özel yaşam ve sosyal ilişkiler

► Zamanı kullanma biçimi

► Kendimizi ifade etme, gerçekleştirme
fırsatı

YANLIŞ MESLEK SEÇİMİ...

- İşinden memnun olmama
 - İsteksiz Çalışma
 - Sık sık iş değiştirme
 - Verim düşüklüęü
- Mesleki yenilikleri takip edememe
- İş yerinde ekonomik zarar yol açma
 - Özel hayata olumsuz yansıma

ÖYLEYSE MESLEĞİMİ NASIL SEÇMELİYİM?

- Kendimi tanımalıyım.
- Meslekleri tanımalıyım.
- Kendi özelliklerimle örtüşen mesleği seçtikten sonra 'Nerelerde eğitim alabilirim?' araştırmalıyım.
- Bir plan oluşturmalıyım.

KENDİMİZİ TANIRKEN...

YETENEK

İLGİ

DEĞER

YETENEK

- Yetenek; öğrenme gücü, belli bir eğitimden yararlanabilme gücü olarak tanımlanabilir.
- Yetenek, kalıtımla getirilen gizilgücün, eğitimden ve çevre etkisi ile geliştirilmiş kısmını ifade eder.
- Yapılan işlerin karmaşıklık düzeyi arttıkça gerektirdiği yetenek düzeyi de artar. Örneğin, ilkokulda başarılı olabilmek için orta düzeyde bir genel akademik yetenek yeterli olabilirken, ortaokulda ya da lisede başarılı olabilmek için daha üst düzeyde yetenek gereklidir.

-
- Çalışma hayatında çeşitli yetenekleri farklı düzeylerde gerektiren pek çok meslek vardır.
 - Bir kimse bir meslek ya da onu hazırlayan bir eğitim programını seçerken hangi yetenek türüne ne derece sahip olduğunu düşünmeli ve en çok sahip olduğu yeteneğini kullanabileceği çalışma alanını araştırmalıdır.

İLGİLER

- Herhangi bir zorlama olmadığı ya da kendisine bir ödül vaat edilmediği halde bir kimse kendiliğinden bazı faaliyetlere giriyor ve bundan doyum sağlıyorsa bu kimsenin o faaliyete karşı ilgisinin olduğu söylenebilir.
- Eğer yapmaktan hoşlanmadığımız bir etkinliğin yer aldığı mesleği seçersek ne kadar yetenekli ve çalışkan olursak olalım o mesleği yaparken mutlu olamayız. Bu da bir süre sonra iş başarımızı etkiler.

- Temel Bilimler İlgisi
- Sosyal Bilimler İlgisi
 - Canlı Varlık İlgisi
 - Mekanik İlgisi
 - İkna İlgisi
 - Ticaret İlgisi
 - İş Ayrıntıları İlgisi
 - Edebiyat İlgisi
- Güzel Sanatlar İlgisi
 - Müzik İlgisi
- Sosyal Yardım İlgisi

DEĞERLER

- Meslek faaliyetlerinin sonunda beklenen doyum genellikle “meslek değeri” olarak adlandırılır.
- • Bir kimsenin “Ben ne için çalışıyorum”, “Mesleğimden, hayattan ne bekliyorum” gibi sorulara verdiği cevaplar o kişinin meslek değerini yansıtır. Bu cevaplar “Yeteneklerimi geliştirmek için”, “Sevdiğim faaliyetleri yapıp mutlu olmak için” ya da “Çok para kazanıp zengin olmak için”... vb olabilir.

Başlıca Değer Alanları

- Yeteneđi kullanma
 - Yaratıcılık
 - Yarışma
 - İşbirliği
 - Deđişiklik
- Düzenli yaşam
 - Liderlik
- Ün sahibi olma
 - Kazanç

KİMLERDEN /NERELERDEN FAYDALANABİLİRİZ?

Psikolojik Danışmanlar
Üniversite web sayfaları
ÖSYM

İŞKUR Mesleki Bilgi Merkezleri
Meslek Sahibi Kişiler

